

Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 № 975) www.economy.nayka.com.ua | № 11, 2021 | 25.11.2021 р.

DOI: [10.32702/2307-2105-2021.11.4](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.11.4)

УДК: 399.5

З. П. Двуліт,

*д. е. н., професор, професор кафедри зовнішньоекономічної та митної діяльності,
Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів, Україна
ORCID ID: 0000-0002-2157-1422*

Д. М. Спорняк,

*студент ОКР «Магістр», спеціальності «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»,
кафедра зовнішньоекономічної та митної діяльності,
Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів, Україна
ORCID ID: 0000-0002-4202-2115*

ДОСЛІДЖЕННЯ РИНКУ АВСТРІЇ ЩОДО ЕКСПОРТУ УКРАЇНСЬКИХ ТОВАРІВ ЦЕЛЮЛОЗНО-ПАПЕРОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Z. Dvulit

*Doctor of Economic Sciences, Professor, Professor of the Department of Foreign Trade and
Customs, Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine*

D. Sporniak

*Master's student of specialty «Management of foreign economic activity», Department of Foreign
Trade and Customs, Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine*

RESEARCH OF AUSTRIAN MARKET ON EXPORTS OF UKRAINIAN PULP AND PAPER INDUSTRY GOODS

У даній статті виокремлено тенденції розвитку світового ринку канцелярських товарів, а також ринку Європейського Союзу впродовж 2019-2021 років. При цьому досліджено дійсний стан цих ринків та проаналізовано прогнози щодо їх розвитку до 2025 року. Також, досліджено стан та структуру ринку Австрії в розрізі найбільш розвинених галузей економіки та динаміки розвитку малих та середніх підприємств як основних потенційних споживачів продукції целюлозно-паперової промисловості. Здійснено аналіз динаміки імпорту целюлозно-паперової продукції Австрією загалом та з України зокрема і зроблено висновки щодо зростання інтенсивності співпраці двох країн у період 2016-2020 років. Проаналізовано експортні можливості української целюлозно-паперової промисловості. Визначено найбільш перспективні для започаткування зовнішньоекономічної діяльності українськими компаніями регіони Австрії. Сформовано рекомендації щодо виходу українських компаній на ринок целюлозно-паперової промисловості Австрії.

Introduction.

The introduction of environmentally oriented business philosophy and the quarantine restrictions adopted in connection with coronavirus infection have contributed to structural changes in the global stationery market. Hence, this caused the emergence of opportunities for Ukrainian enterprises to enter foreign markets. Therefore, this paper explored the Austrian pulp and paper

market as one of the most perspectives for Ukrainian exporters of the abovementioned economic sector.

Purpose. The study aims are analyzing the economic situation of the Austrian pulp and paper market in its current state and dynamics to determine the main trends and form recommendations for Ukrainian enterprises.

Results. This article analyses the dynamics and current state of the global stationery market and the European Union market as broader sectors that include local pulp and paper product markets during 2019-2021. It also examines the foreign economic cooperation between Ukraine and Austria in the pulp and paper products trade in 2016-2020. Prospects for further collaboration and a forecast for trade-in relevant products between Ukraine and Austria are explored. The possibilities of the Ukrainian sector of the pulp and paper industry to ensure further exports are analyzed. This article also discusses the most developed sectors of the Austrian economy as the most promising sectors for further export activities. In addition, small and medium-sized enterprises in this country are analyzed in order to identify profitable markets for cooperation. Finally, the Austrian economy's regional development is studied to recommend Ukrainian pulp and paper producing and trading companies for entering these markets.

Conclusions. The development trends of the global stationery market, along with the European Union market, are highlighted. The structure of the Austrian market in 2019 is studied, and the state of small and medium enterprises as the most promising counterparties. The export potential of the Ukrainian pulp and paper sector is also explored. The best regions of Austria for the start of foreign economic activity by Ukrainian companies are identified. Based on all of the above, recommendations are made on the issues of Ukrainian companies entering the Austrian market.

Ключові слова: експорт; целюлозно-паперова промисловість; сектор B2B; ринок Австрії

Keywords: export; pulp and paper industry; B2B sector; Austrian market

Постановка проблеми. Еколого-орієнтована філософія ведення бізнесу передбачає скорочення використання витратної продукції одноразового використання, що чинить безпосередній вплив на структуру попиту на канцелярські товари. Реакція гравців даного ринку на відповідні тенденції передбачає можливість зміни конкурентного середовища у глобальному масштабі, що створює перспективи для розвитку українських компаній у напрямку міжнародної діяльності. Одним із найбільш перспективних ринків при цьому є ринок Республіки Австрія, оскільки впродовж останніх двох років спостерігається значне зростання обсягів експорту товарів целюлозно-паперової промисловості із України в Австрію, що у 2020 р. становило 1101 тис. доларів США на противагу 5 тис. доларів США у 2018 р. [1]. При цьому в Україні спостерігається зростання виробництва відповідної продукції, що вказує на наявність експортного потенціалу українських компаній [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питаннями дослідження тенденцій впливу еколого-орієнтованої філософії бізнесу на європейські ринки целюлозно-паперової промисловості займалися такі зарубіжні вчені: В. Лін, Дж. Чен, Ї. Женг, Й. Дай [3]; М. Бруннгофер, Н. Габрієлла, Й. Шьоггл, Т. Штерн, А. Пош [4]; А. Пош, Т. Брудерманн, Н. Брашел, М. Габрієл [5]. Питаннями тенденцій та перспектив целюлозно-паперового ринку України займалися такі вітчизняні вчені: В.А. Барбаш [6]; Н.М. Попадинець [7]; Д.В. Зінченко [8]; П.В. Колотило, О.Г. Харчук [9]; Ю.В. Орловська, С.О. Синицький, [10]; Н.Є. Скоробагатова, Д.В. Гурін [11].

Тема дослідження є актуальною з огляду на наявність структурних змін, що були спричинені карантинними обмеженнями, прийнятими у зв'язку із пандемією коронавірусної інфекції, а також змінами у принципах ведення бізнесу, що спричинені щораз більшою увагою до екологічних проблем як на глобальному, так і на національному рівнях, які відкривають нові можливості інтеграції українських підприємств у світову економічну систему.

Формулювання цілей дослідження. Метою дослідження є здійснення аналізу ринку канцелярських товарів Австрії через призму визначення світових тенденцій, що спостерігаються у даній галузі, задля оцінки експортного потенціалу українських компаній відповідного спрямування. З огляду на вказану мету, виокремлено наступні завдання статті:

- аналіз тенденцій, що спостерігаються у структурі попиту на целюлозно-паперову продукцію і факторів, що їх спричиняють на австрійському ринку як частині ринку Європейського Союзу;
- вивчення структури попиту на канцелярські товари на ринку Австрії із аналізом сфер, що генерують попит на дану продукцію;
- визначення експортних можливостей української целюлозно-паперової галузі;

- формування практичних рекомендацій щодо питань виходу українських компаній на ринок Австрії.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Ринок торгівлі канцелярськими товарами є однією із важливих галузей міжнародної торгівлі. Дана галузь нерозривно пов'язана із функціонуванням різного роду підприємств, які, споживаючи відповідну продукцію в господарській діяльності, природно, є основними споживачами для даного ринку. Особливо це стосується малих та середніх підприємств (МСП), які у найбільш економічно розвинених країнах світу складають абсолютну більшість комерційних структур. З огляду на це, розглянемо загальні тенденції розвитку та діяльності ринку продажу канцелярських та супутніх офісних товарів у секторі B2B в глобальному плані: [12]

- зростання сектору електронної комерції змінило структуру покупок, що позитивно вплинуло на ріст офісних канцелярських товарів та матеріалів B2B;
- використання гравцями на даному ринку переваг роздрібною торгівлі через Інтернет, таких як нульові інвестиції у створення фізичних роздрібних магазинів та найм персоналу, що збільшує норму прибутку;
- вдосконалення інтернет-платформ рекламних та маркетингових методів, а також автоматизованих процесів виставлення рахунків та оплати;
- спостерігається зростання попиту на канцелярські товари, що підлягають вторинній переробці;
- підвищення важливості екологічних проблем у суспільному дискусії породжує екологічно освічені компанії у різних галузях, включаючи виробництво та продаж канцелярських товарів;
- надання переваг кінцевими користувачами, зокрема, корпораціями, екологічно чистим продуктам;
- зростання кількості постачальників, як Staples, Office Depot та Amazon.com, які пропонують товари, що підлягають вторинній переробці, зокрема офісні папери та бланки;
- надання постачальниками пропозицій щодо безкоштовних послуг із переробки небажаних канцелярських товарів.

Грунтуючись на результатах останніх маркетингових досліджень даного ринку, можна очікувати тенденції його зростання. Прогнозна розрахункова інформація за даними Technavio "Office Stationery and Supplies B2B Market to Grow by USD 15.69 Billion During 2021-2025" наведена на рис. 1 [13].

Рисунок 1. Прогнозні характеристики ринку канцелярських товарів та офісного устаткування у світовому секторі B2B за 2021-2025 рр.

Як видно з рис.1, середньорічний темп росту очікувано становитиме 2% протягом аналізованого періоду зі зростанням у 1,3% у 2021 році. Сукупний зріст ринку до 2025 року очікується на рівні 15,69 млрд. дол. США.

Враховуючи усі вищезазначені тенденції, здійснимо розгляд сектору продажу канцелярських товарів на ринку B2B у країнах Європейського Союзу, як основного торговельного партнера України. Аналіз дійсних ринкових умов даного географічного регіону демонструє наступні маркетингові тенденції [14]:

- зростання обсягів ділових можливостей на ринку офісних канцелярських товарів у Європі спонукало конкурентів на ринку зосередитись на вдосконаленні характеристик товару, щоб задовольнити зростаючі запити споживачів;
- впровадження інноваційного дизайну дозволяє брендам створювати позитивні асоціації брендів у свідомості цільових споживачів;
- використання конкурентами на даному ринку не лише функціональних інновацій, а й технологічних та включення їх у свою продукцію;
- наявність інноваційних змін впродовж багатьох років щодо офісних товарів, зокрема 3D-принтерів, лазерно-струменевих принтерів, багатофункціональних перманентних маркерів та інших, що тягне за собою зміну попиту на канцелярську продукцію;

- продовження тенденції зростання цін на ринку через вказані вище процеси;
- зростання ринку офісних канцелярських товарів у Європі у сфері послуг та інших галузях економіки завдяки постійному зростанню робочих місць у секторах зайнятості, що використовують офіси;
- зростання кількості технологічних парків та бізнес-парків на європейському ринку позитивно впливає на попит у даній галузі;
- зростання індустрії комерційного лізингу, що включає оренду торгових будівель, оренду офісних будівель та оренду промислових будівель, пришвидшує ріст ринку офісних канцелярських товарів у Європі;
- зростання нових ділових районів європейського регіону найближчим часом суттєво сприятимуть зростанню використання офісних приміщень.

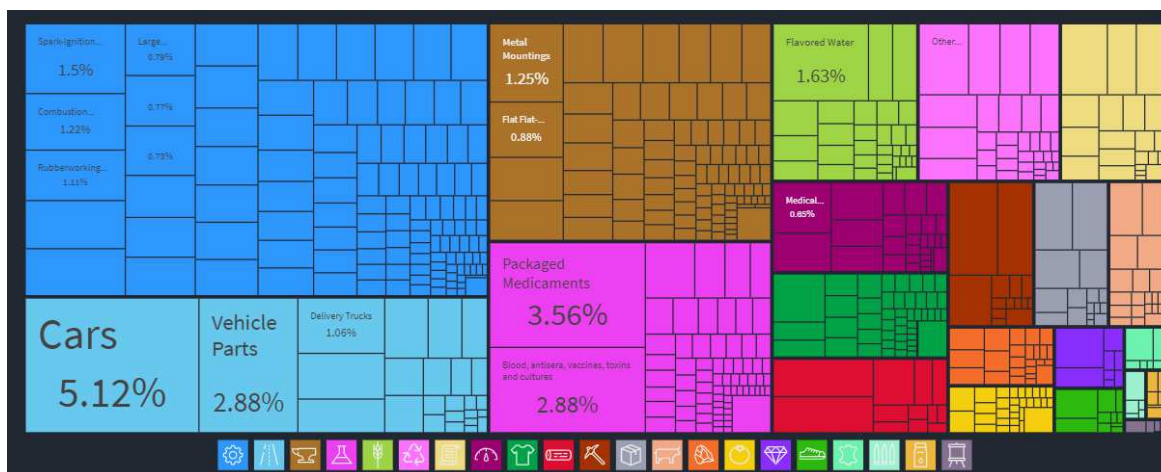
Загальні розрахункові прогнози щодо ринку канцелярських товарів Європейського Союзу за даними Technavio “Office Stationery Market in Europe by Product, Distribution Channel, and Geography - Forecast and Analysis 2020-2024” наведені на рис. 2 [14].

Рисунок 2. Прогнозні характеристики ринку канцелярських товарів та офісного устаткування у ЄС на 2021-2024 рр.

Так, очікується, що розмір ринку канцелярських товарів у Європі може зрости на 2,79 млрд. дол. США до 2024 року порівняно із початком десятиліття, а сукупний середньорічний темп росту становитиме 1%. При цьому 28% вказаного зростання відбуватиметься за рахунок економіки Німеччини.

Австрія є однією із найбільш розвинених країн Центральноєвропейського регіону. ВВП Австрії становить 432,89 млрд. дол. США станом на 2020 рік [15]. До того ж, останні 5 років даний показник демонстрував зростання із падінням лише у 2020 р., що пов'язано із пандемією коронавірусної інфекції. ВВП на душу населення Австрії становить 48 634 дол. США [15]. Основні експортні галузі економіки Австрії за даними Observatory of Economic Complexity наведені на рис. 3 [16].

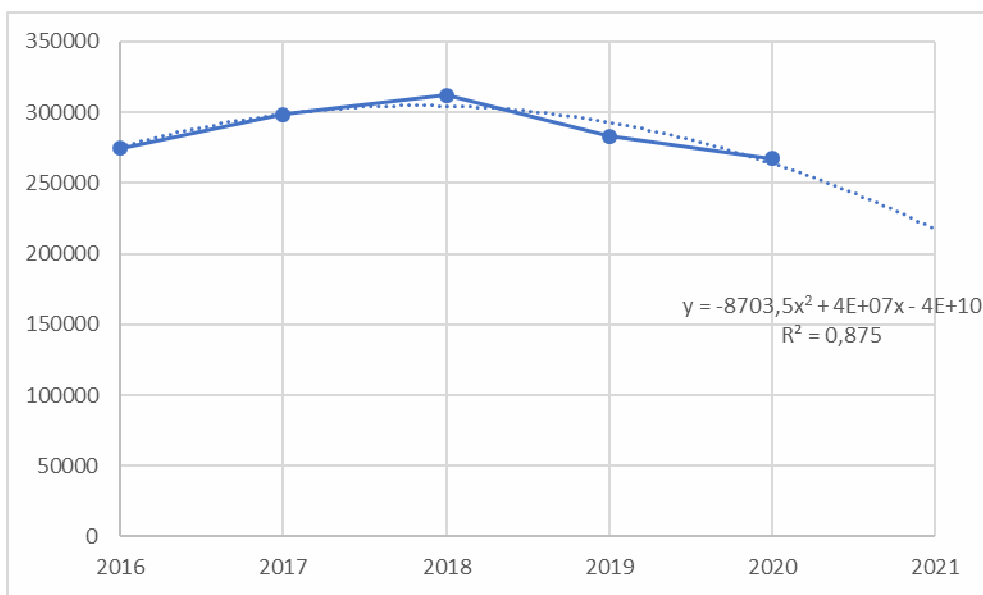

Рисунок 3. Експорт Австрії за товарними категоріями станом на 2019 рік

Як видно з рис.3, основу експорту Республіки Австрія складають продукти електротехнічного виробництва та автотранспортні засоби та запчастини до них. Важливими елементами структури експорту даної країни є також продукти металообробки, а також продукти хімічної промисловості. Такого роду структура свідчить про переважання в економіці Австрії, а отже й на відповідному досліджуваному ринку, високотехнологічних компаній, що є перспективними споживачами канцелярської продукції. Варто також

вказати, що продукція целюлозно-паперового виробництва становить відносно незначну частку у структурі експорту Австрії: кожна із товарних позицій цієї категорії складає менше 1% від загальної суми експорту країни.

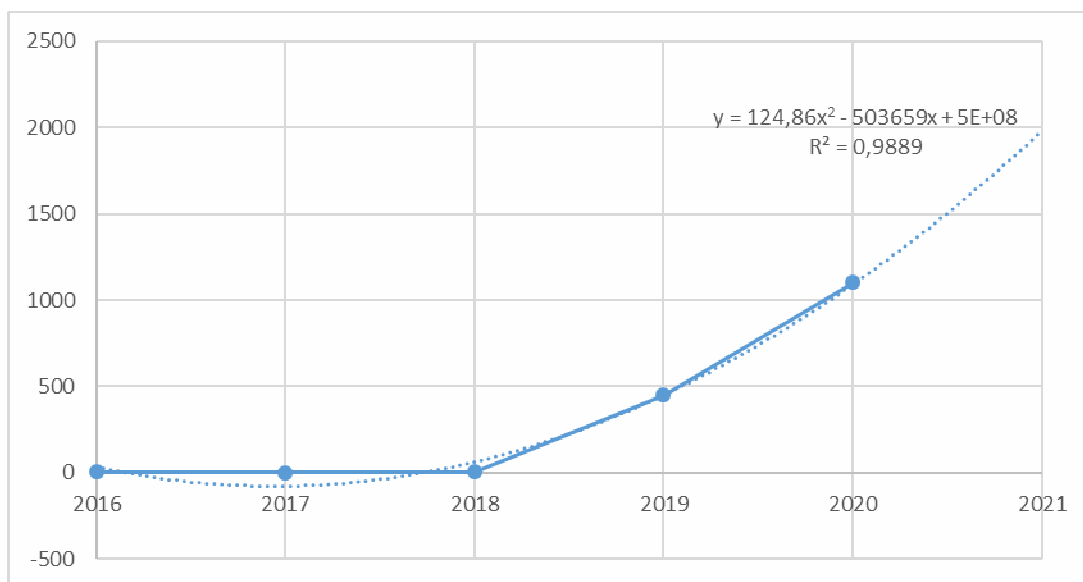
На основі даних TradeMap було систематизовано показники загальних обсягів імпорту целюлозно-паперової промисловості Австрії у 2016-2020 рр. із прогностичним значенням на 2021 рік (рис. 4) [17].

Рисунок 4. Динаміка загальних обсягів імпорту продукції целюлозно-паперової промисловості Австрії у 2016-2020 рр. із прогностичним значенням на 2021 рік, тис. дол. США

Таким чином, бачимо, що зростання у даній сфері спостерігалось у період із 2016 до 2018 р. Починаючи із 2019 р., натомість, загальні обсяги імпорту аналізованої продукції в Австрію знижуються. До того ж, прогноз на наступний рік вказує на подальше падіння імпорту. Пояснити таку ситуацію можна змінами в структурі попиту на ринку, пов'язаними із пандемією коронавірусної інфекції, а також карантинними заходами, що були вжиті у зв'язку із епідеміологічними проблемами. Слід, втім, зазначити, що темпи падіння у 2020 р. є меншими у порівнянні із 2019 р.

Іншою є ситуація щодо динаміки експорту продукції целюлозно-паперової промисловості із України в Австрію за аналогічний період (рис.5) [1].

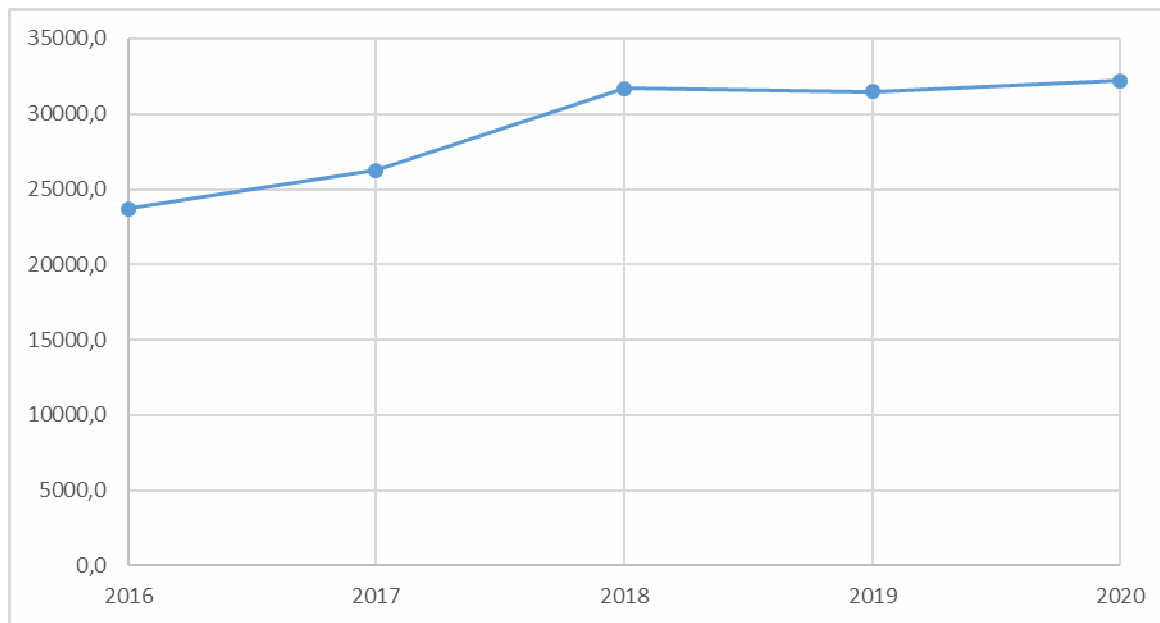

Рисунок 5. Динаміка обсягів експорту продукції целюлозно-паперової промисловості із України в Австрію у 2016-2020 рр. із прогностичним значенням на 2021 рік, тис. дол. США

Із даного графіка видно, що тенденція щодо експорту вказаного виду продукції із України в Австрію є протилежною розглянутій вище. Протягом 2016-2018 рр. досліджуваний показник перебував у межах нульових значень. Натомість, починаючи із 2019 року, спостерігається значне зростання. Розрахунок прогностичних значень

на 2021 рік вказує на подальший ріст обсягів експорту з України в Австрію, що є безумовно позитивною передумовою для виходу українських компаній на досліджуваний ринок.

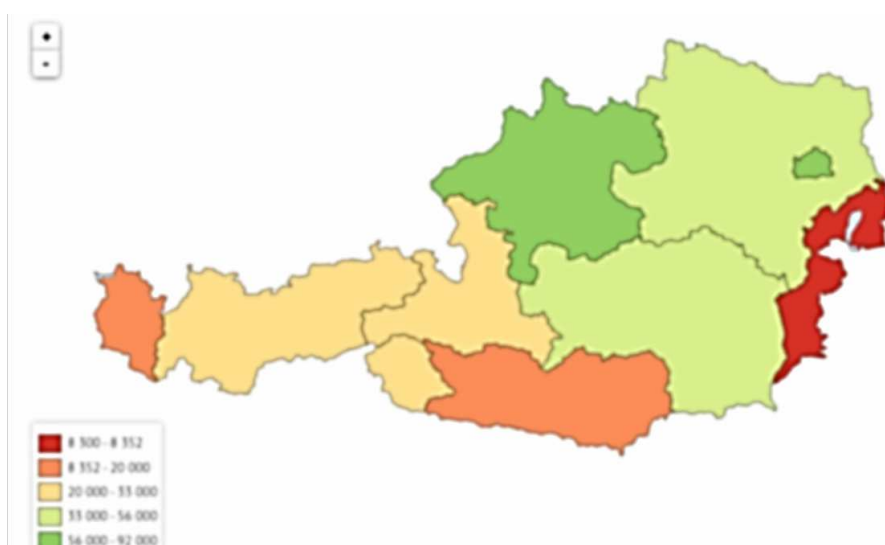
Важливим є також врахування експортних можливостей українського ринку. На основі даних Укрстату було систематизовано інформацію щодо обсягів виготовлення продукції із паперу та картону в Україні у 2016-2020 рр. (рис.6) [2].

Рисунок 6. Динаміка обсягів виготовлення продукції із паперу та картону в Україні у 2016-2020 рр, млн. грн.

Як видно із рис.6., впродовж 2016-2018 рр. спостерігалось зростання обсягів виробництва продукції целюлозно-паперової промисловості. У 2019 р. відбулося незначне падіння, що не перевищувало, втім, обсягів зростання у попередньому році. При цьому в 2020 р. знову спостерігалось зростання, що підняло рівень виробництва досліджуваної продукції на рівень, вищий за 2018 рік. Вказана динаміка дозволяє стверджувати факт наявності достатнього експортного потенціалу українського ринку для виходу національних компаній на ринок Австрії.

Одним із варіантів функціонування в досліджуваному секторі економіки є здійснення продажу і постачання продукції целюлозно-паперової промисловості на місцевих B2B ринках Австрії. Більшість організацій при цьому зосереджено у Відні, у землі Верхня Австрія, у столичному регіоні (Нижня Австрія) та у землі Штирія (місто Грац). За даними Кноета на рис. 7 наведено розподіл ВВП за регіонами Австрії [15].

Рисунок 7. Розподіл ВВП за регіонами Австрії станом на 2020 рік, млн. євро

Індекс економічної свободи у Австрії перебуває на рівні 73,30 станом на 2020 рік [15]. Індекс легкості ведення бізнесу натомість становить 78,75 за той же рік [15].

З огляду на те, що основними споживачами послуг на досліджуваному перспективному ринку є малі та середні підприємства різного роду діяльності, з метою оцінки попиту, передовсім, розглянемо саме рівень їх розвитку. МСП генерують 62% доданої вартості Австрії, що є доволі високим показником.

Важливо зазначити, що станом на сьогодні, Австрія здійснює імплементацію умов Закону про малий бізнес ЄС (ЗМБ). Так, Австрія показує вищі за середній рівень ЄС результати за чотирма принципами SBA: [18] навички та інновації, інтернаціоналізація, єдиний ринок, навколишнє середовище.

Загалом, статистичну інформацію щодо впливу МСП на економіку Австрії за даними European Commission SBA Fact Sheet наведемо на рис. 8 [18].

Class size	Number of enterprises			Number of persons employed			Value added		
	Austria		EU-28	Austria		EU-28	Austria		EU-28
	Number	Share	Share	Number	Share	Share	Billion €	Share	Share
Micro	296,386	87.1%	93.0%	733,624	25.2%	29.7%	38.0	18.8%	20.8%
Small	37,120	10.9%	5.9%	700,968	24.1%	20.1%	42.2	21.0%	17.6%
Medium-sized	5,601	1.6%	0.9%	558,345	19.2%	16.8%	44.8	22.3%	18.0%
SMEs	339,107	99.7%	99.8%	1,992,937	68.4%	66.6%	125.0	62.0%	56.4%
Large	1,173	0.3%	0.2%	920,529	31.6%	33.4%	76.4	38.0%	43.6%
Total	340,280	100.0%	100.0%	2,913,466	100.0%	100.0%	201.4	100.0%	100.0%

These are estimates for 2018 produced by DIW Econ, based on 2008-2016 figures from the Structural Business Statistics Database (Eurostat). The data cover the 'non-financial business economy', which includes industry, construction, trade, and services (NACE Rev. 2 sections B to J, L, M and N), but not enterprises in agriculture, forestry and fisheries and the largely non-market service sectors such as education and health. The following size-class definitions are applied: micro firms (0-9 persons employed), small firms (10-49 persons employed), medium-sized firms (50-249 persons employed), and large firms (250+ persons employed). The advantage of using Eurostat data is that the statistics are harmonized and comparable across countries. The disadvantage is that for some countries the data may be different from those published by national authorities.

Рисунок 8. Вплив МСП на економіку Австрії

Так, видно, що в абсолютних цифрах, МСП становлять абсолютну більшість від кількості підприємств Австрії (99,7%). При цьому у них до роботи залучено 68,4% робітничого персоналу даної країни.

МСП в австрійській нефінансовій економіці демонстрували значне зростання доданої вартості. Між 2014-2018 рр. даний показник зріс на 17,9%. Зайнятість в МСП зросла на 6,5% за той самий період. У 2017-2018 роках додана вартість МСП та зайнятість МСП зросли на 3,5% та 2,2% відповідно [18].

МСП в австрійському будівельному секторі також досягли значних позитивних результатів. Додана вартість для даних МСП зросла між 2014-2018 роками на 18,4%, а зайнятість в МСП зросла на 9,3% за той самий період [18].

Сектор проживання та харчування був одним із тих, що демонстрували найбільш швидкі темпи росту серед секторів австрійських МСП у період 2014-2018 рр., із збільшенням доданої вартості на 24% та зайнятістю МСП на 8,6%. Це найвища частка нових робочих місць серед МСП досліджуваного ринку [18].

Ведення діяльності у кожному із зазначених секторів потребує використання великих обсягів канцелярської та офісної продукції. При цьому оперативність її постачання та ціна грають ключові ролі при виборі суб'єкта постачання. З огляду на усе вищезазначене, можна стверджувати, що рівень попиту на досліджуваному потенційному ринку є достатньо великим і, до того ж, демонструє позитивну динаміку за нормальних умов, що може свідчити про перспективи відновлення зростання ринку після подолання пандемії коронавірусної інфекції, що, в сукупності зі зростанням обсягів експорту вказаної продукції із України в Австрію, дозволяє говорити про наявність перспективи для започаткування комерційної діяльності українськими компаніями на даному ринку.

Висновки. Дослідження стану розвитку світового ринку канцелярських товарів свідчить про наявність тенденцій розвитку торгівлі через мережу Інтернет, що сприяє підвищенню попиту на продукцію даної галузі. При цьому прогнозується зростання ринку як в Європі, так і у глобальних масштабах.

Важливим фактором, що впливає на формування тенденцій у структурі попиту станом на сьогодні є підвищення вагомості екологічних проблем. Так, спостерігається зростання попиту на продукцію, що підлягає вторинній переробці та є екологічно чистими, а постачальники канцелярської продукції все частіше пропонують також послуги із переробки використаної продукції.

Ринок канцелярських товарів Австрії є перспективним щодо виходу на нього українських компаній, оскільки він, при загальному падінні обсягів імпорту целюлозно-паперової продукції характеризується зростанням імпорту із України, яке прогнозовано буде продовжуватись. Можливості української целюлозно-паперової промисловості при цьому здатні забезпечити попит на відповідному досліджуваному ринку, про що свідчить зростання обсягів реалізації продукції целюлозно-паперової галузі на ринку України.

Цільовими сегментом, що на нього рекомендовано орієнтуватися, слід вважати малі та середні підприємства, адже вони є основними споживачами продукції целюлозно-паперової промисловості. Саме вони становлять основу економіки Австрії, функціонуючи у більшості сфер економічної діяльності і демонструючи при цьому позитивну динаміку щодо власної результативності. При цьому ключовими галузями економіки Австрії є наукомісткі сфери, що у своїй діяльності широко послуговуються офісами, а отже й потребують відповідного забезпечення. Більшість організацій розташовані у таких регіонах: Відень, земля Верхня Австрія, столичний регіон (Нижня Австрія) та земля Штирія.

Орієнтація на інновації щодо технологічного процесу виробництва канцелярської продукції, зокрема й целюлозно-паперової галузі, у напрямку запровадження повного циклу використання матеріалів на принципах циркулярної економіки є пріоритетною при виході на міжнародні ринки.

Література.

1. Обсяги імпорту целюлозно-паперової продукції Австрії з України (2016-2020): веб-сайт. URL: https://www.trademap.org/Bilateral_TS.aspx?nvpm=1%7c040%7c%7c804%7c%7c4811%7c%7c%7c4%7c1%7c1%7c1%7c2%7c1%7c1%7c1%7c1%7c1%7c1 (дата звернення: 20.10.2021).
2. Обсяг реалізованої промислової продукції за видами діяльності в Україні: веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 21.10.2021).
3. Lin Weiming, Chen Jianling, Zheng Yi, Dai Yongwu (2019). Effects of the EU Emission Trading Scheme on the international competitiveness of pulp-and-paper industry, *Forest Policy and Economics*, Elsevier, vol. 109(C). DOI: <https://doi.org/10.1016/j.forpol.2019.102021> (дата звернення: 15.10.2021).
4. Brunnhofer Magdalena, Gabriella Natasha, Schöggel Josef-Peter, Stern Tobias, Posch Alfred (2020). The biorefinery transition in the European pulp and paper industry – A three-phase Delphi study including a SWOT-AHP analysis, *Forest Policy and Economics*, Elsevier, vol. 110(C). DOI: <https://doi.org/10.1016/j.forpol.2019.02.006> (дата звернення: 15.10.2021).
5. Posch A, Brudermann T, Braschel N & Gabriel M. (2014). Strategic energy management in energy-intensive enterprises – a quantitative analysis of relevant factors in the Austrian paper and pulp industry. *Journal of Cleaner Production*. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2014.11.044>. (дата звернення: 15.10.2021).
6. Барбаш В. А., Безрукава Ю. А. (2009). Експортно-імпортний потенціал целюлозно-паперової промисловості України, *Економічний вісник НТУУ “КПІ”* : збірник наукових праць. – № 6. – С. 134–137.
7. Попадинець Н. М. (2011). Ринок целюлозно-паперової промисловості: тенденції, проблеми та напрямки розвитку. *Науковий вісник НЛТУ України*. – № 21 (8). – С. 278-284.
8. Зінченко Д. В. (2014). Проблеми та перспективи розвитку целюлозно-паперової промисловості України в умовах світового ринку, *Актуальні проблеми економіки та управління: збірник наукових праць молодих вчених*. – № 8.
9. Колотило П.В., Харчук О.Г. (2020). Целюлозно-паперова галузь у контексті інноваційного розвитку і виробництва продукції в Україні та за кордоном. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Економіка і управління*. Т. 31 (70). № 1. С.29-35. DOI: <https://doi.org/10.32838/2523-4803/70-1-5> (дата звернення: 15.10.2021).
10. Орловська Ю. В., Синицький, С. О. (2020). Сучасні трансформації світового ринку целюлозно-паперової продукції. *Економічний простір*, (163), 41-45. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/163-7> (дата звернення: 15.10.2021).
11. Скоробогатова Н.Є., Гурін Д.В. (2018). Конкурентоспроможність українських підприємств целюлозно-паперової промисловості в умовах Індустрії 4.0. *Ефективна економіка*. – № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6745> (дата звернення: 18.10.2021).
12. Office Stationery and Supplies B2B Market by Distribution Channel, Product, and Geography - Forecast and Analysis 2021-2025: веб-сайт. URL: <https://www.technavio.com/report/office-stationery-and-supplies-b2b-market-industry-analysis> (дата звернення: 18.10.2021).
13. Office Stationery and Supplies B2B Market to Grow by USD 15.69 Billion During 2021-2025 Increasing Business Expansion Emerge as Key Driver: веб-сайт. URL: <https://www.prnewswire.com/news-releases/office-stationery-and-supplies-b2b-market-to-grow-by-usd-15-69-billion-during-2021-2025-increasing-business-expansion-emerge-as-key-driver-technavio-301257288.html> (дата звернення: 18.10.2021).
14. Office Stationery Market in Europe by Product, Distribution Channel, and Geography - Forecast and Analysis 2020-2024: веб-сайт. URL: <https://www.technavio.com/report/office-stationery-market-in-europe-industry-analysis> (дата звернення: 23.10.2021).
15. World data atlas Austria: веб-сайт. URL: <https://knoema.com/atlas/Austria> (дата звернення: 25.10.2021).
16. What does Austria export? (2019): веб-сайт. URL: https://oec.world/en/visualize/tree_map/hs92/export/aut/all/show/2019/ (дата звернення: 25.10.2021).
17. Загальні обсяги імпорту целюлозно-паперової продукції Австрії у період 2016-2020 рік: веб-сайт. URL: https://www.trademap.org/Product_SelCountry_TS.aspx?nvpm=1%7c040%7c%7c%7c804%7c%7c4811%7c%7c%7c4%7c1%7c1%7c1%7c2%7c1%7c1%7c1%7c1%7c1%7c1 (дата звернення: 27.10.2021).

18. SBA Fact Sheet Austria 2019: веб-сайт. URL: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/38662/attachments/2/translations/en/renditions/native> (дата звернення: 27.10.2021).

References.

1. Trade Map (2021), "Volumes of imports of pulp and paper products to Austria from Ukraine (2016-2020)", available at: https://www.trademap.org/Bilateral_TS.aspx?nvpm=1%7c040%7c%7c804%7c%7c4811%7c%7c%7c4%7c1%7c1%7c1%7c2%7c1%7c1%7c1%7c1%7c1 (Accessed 20 Oct 2021).
2. State Statistics Service of Ukraine (2021), "Volume of sold industrial products by types of activity in Ukraine", available at: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (Accessed 21 Oct 2021).
3. Lin, Weiming Chen, Jianling Zheng, Yi and Dai, Yongwu (2019), "Effects of the EU Emission Trading Scheme on the international competitiveness of pulp-and-paper industry", *Forest Policy and Economics*, Elsevier, vol. 109(C), available at: <https://doi.org/10.1016/j.forpol.2019.102021> (Accessed 15 Oct 2021).
4. Brunnhofer, M. Gabriella, N. Schöggel, J.-P. Stern, T. and Posch, A. (2020), "The biorefinery transition in the European pulp and paper industry – A three-phase Delphi study including a SWOT-AHP analysis", *Forest Policy and Economics*, Elsevier, vol. 110(C), available at: <https://doi.org/10.1016/j.forpol.2019.02.006> (Accessed 15 Oct 2021).
5. Posch, A., Brudermann, T. Braschel, N. and Gabriel, M. (2014), "Strategic energy management in energy-intensive enterprises – a quantitative analysis of relevant factors in the Austrian paper and pulp industry", *Journal of Cleaner Production*. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2014.11.044>.
6. Barbash, B. A. and Bezrukava, Yu. A. (2009), "[Export-import potential of the pulp and paper industry of Ukraine]", *Ekonomichniy visnyk NTUU «KPI»: zbirnyk naukovykh prats*, vol. 6, pp. 134–137.
7. Popadynets, N. M. (2011), "Pulp and paper industry market: trends, problems and directions of development", *Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy*, vol. 21 (8), pp. 278-284.
8. Zinchenko, D. V. and Dunska, A. R. (2014), "Problems and prospects of development of pulp and paper industry of Ukraine in the world market", *Aktualni problemy ekonomiky ta upravlinnia : zbirnyk naukovykh prats molodykh vchenykh*, vol. 8
9. Kolotylo, P.V. and Kharchuk, O.H. (2020), "Pulp and paper industry in the context of innovative development and production in Ukraine and abroad", *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho. Ekonomika i upravlinnia*, vol. 1, pp. 29-35. <https://doi.org/10.32838/2523-4803/70-1-5>.
10. Orlovska, Yu. V. and Synytskyi, S. O. (2020), "Modern transformations of the world market of pulp and paper products", *Ekonomichniy prostir*, vol. (163), pp. 41-45. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/163-7>.
11. Skorobohatova, N.Ie. and Hurin, D.V. (2018), "Competitiveness of Ukrainian enterprises of pulp and paper industry in the conditions of Industry 4.0", *Efektyvna ekonomika*, vol. 12, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6745> (Accessed 18 Oct 2021).
12. Technavio (2021), "Office Stationery and Supplies B2B Market by Distribution Channel, Product, and Geography - Forecast and Analysis 2021-2025", available at: <https://www.technavio.com/report/office-stationery-and-supplies-b2b-market-industry-analysis> (Accessed 18 Oct 2021).
13. Technavio (2021), "Office Stationery and Supplies B2B Market to Grow by USD 15.69 Billion During 2021-2025 Increasing Business Expansion Emerge as Key Driver", available at: <https://www.prnewswire.com/news-releases/office-stationery-and-supplies-b2b-market-to-grow-by-usd-15-69-billion-during-2021-2025increasing-business-expansion-emerge-as-key-drivertechnavio-301257288.html> (Accessed 18 Oct 2021).
14. Technavio (2021), "Office Stationery Market in Europe by Product, Distribution Channel, and Geography - Forecast and Analysis 2020-2024", available at: <https://www.technavio.com/report/office-stationery-market-in-europe-industry-analysis> (Accessed 23 Oct 2021).
15. Knoema (2021), "World data atlas Austria", available at: <https://knoema.com/atlas/Austria> (Accessed 25 Oct 2021).
16. OEC (2019), "What does Austria export?", available at: https://oec.world/en/visualize/tree_map/hs92/export/aut/all/show/2019/ (Accessed 25 Oct 2021).
17. Trade Map (2021), "Austria's total imports of pulp and paper products in the period 2016-2020", available at: https://www.trademap.org/Product_SelCountry_TS.aspx?nvpm=1%7c040%7c%7c%7c%7c4811%7c%7c%7c4%7c1%7c1%7c1%7c2%7c1%7c1%7c1%7c1%7c1 (Accessed 27 Oct 2021).
18. European Commission (2019), "SBA Fact Sheet Austria 2019", available at: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/38662/attachments/2/translations/en/renditions/native> (Accessed 27 Oct 2021).

Стаття надійшла до редакції 08.11.2021 р.